

ESPOO
ESBO

TASKUTILASTO 2020

**ESPOON
HISTORIAA**
SIVU 4

**NÄHTÄVYYKSIÄ &
ESPOON KARTTA**
SIVU 8

ALUE
SIVU 10

YMPÄRISTÖ
SIVU 11

VÄESTÖ
SIVU 12

**VÄESTÖN KOULUTUS-
JA TULOTASO**
SIVU 15

TYÖMARKKINAT
SIVU 16

**MATKAILU &
LIIKENNE**
SIVU 18

RAKENTAMINEN
SIVU 19

ASUMINEN
SIVU 20

**HOITO- JA
HOIVAPALVELUT**
SIVU 21

**OPETUS & KULTTUURI
JA VAPAA-AIKA**
SIVU 22

**KAUPUNGIN
TALOUS**
SIVU 24

**KAUPUNGIN
HENKILÖSTÖ**
SIVU 25

**KAUPUNGIN
HALLINTO**
SIVU 26

ESPOO.FI

Espoo.fi kertoo kaupungin toiminnasta, palveluista ja päätöksenteosta. Voit seurata vireillä olevia asioita sekä osallistua ympäristön ja palveluiden suunnitteluun. Voit myös antaa palautetta ja keskustella.

Ajantasainen tieto kaupungin tapahtumista yhteystietoineen on Internetissä osoitteessa: Espoo.fi > Tapahtumia

X HISTORIAA

Espeen Muuralasta löydettiin vuonna 1920 mammutin poskihammas, jonka iäksi on todettu vähintään 43 000 vuotta. Vanhimmat merkit Espoossa ihmisasutuksesta, kiviikauden metsästäjistä, ovat 9000 vuoden takaa. Uudet asukkaat kiviikauden loppupuolella toivat tullessaan maanviljelytaitoja. Pronssikaudella, alkaen noin 3500 vuotta sitten, ainakin merkkihenkilöt haudattiin

näkyville paikoille kallioille kivistä koottuihin röykkiöihin. Espoossa tällaisia pronssikautisia röykkiöhautoja on yli 70. Rautakaudelta löytöjä on Espoosta melko vähän, mutta Taavinkylästä on löytynyt rautakautinen kalmisto. Sieltä löytyi kaksi pronssista kaularengasta.

Ruotsalaiset uudisasukkaat asuttivat Uudenmaan rannikkoa 1200-luvulla. Espoossa oli todennäköisesti vähän suomalaista asutusta jo ennen ruotsalaisten uudisasukkaiden tuloa. Uudisasukkaat asettuivat Gumbölenjoen ja Mankinjoen yhtymäkohtaan ja kylälle annettiin nimeksi Espåby. Kylän

nimi saattaa viitata joen rannalla kasvaneisiin haapoihin (ruots. äspe=haapa).

Aluksi Espoo oli Kirkkonummen alainen kappeliseurakunta, mutta jo 1400-luvulla Espoosta tuli itsenäinen pitäjä. Vanhin nykyisin tunnettu kirjallinen maininta Espoosta on vuodelta 1431. Tutkimusten perusteella on päätelty, että Espooseen rakennettiin puukirkko jo 1300-luvun jälkipuoliskolla. Itsenäinen seurakunta Espoosta tuli vuonna 1458 ja puukirkon tilalle rakennettiin kirkkokuori vuosina 1485-1490.

Kustaa Vaasan aikana ja aloitteesta Espooseen

perustettiin kuninkaankartano Mankbyn ja Espåbyn kylien alueella. Maanvaihtosopimus kruunun ja kylien talonpoikien välillä solmittiin kesäkäräjillä 27.8.1556. Kuninkaankartanon perustamispäivänä elokuun 27. vietetään nykyään Espoo-päivää. Espoon kuninkaankartanon toiminta päättyi 1632, kun se siirtyi palkkiona sodassa kunnostautuneelle Gustaf Hornille.

Isovihan aikana 1700-luvun alussa espoolaisilla oli vaikeat ajat. Venäläiset joukot majoituivat Suuren rantatien varteen Bembölen ja Södrikin kyliin, ja talonpojat joutuivat lähtemään pakoon taloistaan

ja etsimään turvaa muualta. Vaurautta ja toimeliaisuutta espoolaisille sen sijaan toi Viaporin linnoituksen rakentaminen 1700-luvun puolesta välistä lähtien.

Jo 1600-luvulla nykyiseen Leppävaaraan perustettu Albergan kartano sai uudeksi omistajakseen Viaporin upseerin Carl Tersmedenin. Kartanossa vietettiin vilkasta seuraelämää ja sinne rakennettiin komea puutarha. Nykyisen Espoon keskuksen alueelle perustettiin lasaretti eli sairaala Viaporin sotilaita varten ja siitä kehittyi suosittu terveyslähde, jonka toiminta jatkui 1800-luvun puoliväliin saakka. 1700-lu-

vun lopussa perustettiin Laajalahteen Ruukinrantaan fajanssitehdas, jossa valmistettiin mm. uunikaakeleita ja erilaisia ruukkuja.

Senaattori Carl Johan Walleen osti Träskändan kartanon vuonna 1820 perheensä kesäisen seuraelämän tukikohdaksi. Hänen tytärpuolensa Aurora Karamzinin omistajakautena vuosina 1840 - 1895 kartano tuli monin tavoin tunnetuksi. Varakas ja hyväntekeväisyystään tunnettu Aurora Karamzin teki kartanostaan ja etenkin sen puistosta yhden Suomen komeimmista. Kartano kuitenkin paloi 1888 ja puisto kärsi pahoin

myrskyssä 1890.

Kasvava Helsinki tarjosi 1800-luvun lopulta lähtien hyvät markkinat espoolaisille teollisuusyrityksille. Espoonlahden alueelle keskittyi tiili-teollisuutta ja Soukkaan muodostui vireä puuseppäyhteisö. Rantaradan valmistuminen vuonna 1903 helpotti uusien asukkaiden ja teollisuuslaitoksien asettumista Espooseen. Kaukalahdessa oli tiilitehtaiden lisäksi merkittävää lasiteollisuutta aina 1950-luvun alkuun saakka.

Espoon voimakas kehitys alkoi 1950-luvulla. Väestömäärä kasvoi nopeasti, rakentaminen kiihtyi ja palveluelinkeinoista tuli

suurin työllistäjä. Kansainvälisten esikuvien innoittamana puutarhakaupunki Tapiolaa alettiin rakentaa vuonna 1953 Espoon maalaispitäjässä. Vuonna 1963 Espoosta tuli kauppalaja ja vuonna 1972 kaupunki. Espoo on ollut vuodesta 1990 Suomen toiseksi suurin kaupunki ja vuoden 2020 alussa asukkaita oli 289 731.

Suomenkielestä tuli enemmistön kieli 1940-luvun lopulla, siihen asti Espoossa oli ollut ruotsinkielisten enemmistö. Nykyään Espoossa puhutaan yli 120 kieltä ja vieraskielisen väestön määrä on noin 52 000 henkeä.

A1

2

3

4

5

B

C

D

E

F

G

ESPOON KESKUS

KAUNIAINEN

LEPPÄVAARA

TAPIOLA

MATINKYLÄ

ESPOONLAHTI

KIRKKOJA

Kaukalahden kappeli	E1
Espoon tuomiokirkko	D3
Ekumeeninen keskus.....	B3
Leppävaaran kirkko.....	D5
Myöhempien Aikojen PyhienJeesuksen Kristuksen Kirkko (Helsingin temppeli, mormoni)	D5
Pyhittäjä Herman Alaskalaisen kirkko (ortodoksi).....	E5
Tapiolan kirkko.....	E5
Olarin kirkko.....	E4
Espoonlahden kirkko.....	F2
Soukan kappeli	G3

MUSEOITA JA KOHTEITA

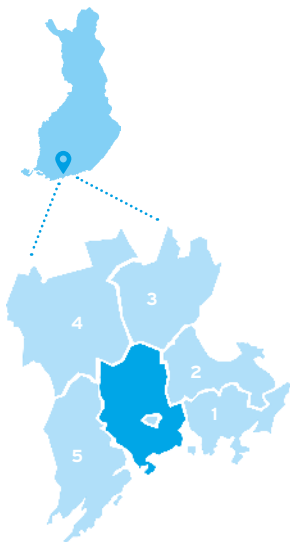
Espoonkartano	E1
Koulumuseo Lagstad	D2
Bembölen kahvitupa.....	D3
Glims talomuseo.....	D3
Suomen luontokeskus Haltia...	B1
Espoon Automuseo	B3
Marketan puisto	C3
Träskändan puisto	D3
Albergan kartano	D5
Kotiseututalo Parkvilla.....	D5
Sellosali, musiikkisali.....	D5
Laajalahden lintuvesi.....	E5
Villa Elfvikin luontotalo.....	E5
Gallen-Kallelan Museo	D5

Aalto-yliopisto.....	E5
Dipoli	E5
Teknologiakeskus Innopoli.....	E5
Kivimuseo	E5
Polyteekkarimuseo	E5
Näyttelykeskus WeeGee: EMMA - Espoon modernin taiteen museo, Espoon kaupunginmuseo KAMU, Suomen Ielumuseo Hevosen- kenkä, Suomen Kellomuseo, Futuro-talo.....	E5
Helinä Rautavaaran museo....	D2
Espoon kulttuurikeskus	E5
Galleria AARNI.....	D5
Espoon kaupunginteatteri	E5
Haukilahden vesitorni	F4
Huvilamuseo Villa Rulludd.....	F3

LIIKUNTA JA VAPAA-AIKA

Nuuskion kansallispuisto.....	B1
Solvallan urheilupuisto	B1
Solvalla Swinghill	B1
Vesipuisto Serena & Serena Ski.....	A3
Leppävaaran urheilupuisto....	D5
Vermontin ravirata	D5
Tapiolan urheilupuisto	E4
Espoon saaristo.....	G4

ALUE

LENTOETÄISYYDET ERÄISIIN KAUPUNKEIHIN

KM

Tampere	143
Turku	150
Oulu	513
Tallinna	101
Pietari	282
Tukholma	399
Bryssel	1 646
Lontoo	1 847

NAAPURIKUNNAT

1 Helsinki, **2** Vantaa,
3 Nurmijärvi, **4** Vihti,
5 Kirkkonummi,
Kauniainen (Espoon sisällä)

Espoon pinta-ala	528 km²
Maa-alue	312 km²
Vesistöä,	216 km²
josta merialue	198 km²
Merenrannikkoa	58 km
Espoon korkein kohta 114,2 m Velskolassa	
Saaria 165, suurin saari Pentala	
Järviä 95, suurin järvi Bodom	
Asukkaita 1.1.2020 / maa-km ²	928

MAANOMISTUS 31.12.2019

Espeen kaupunki	37,0 %
Muut	63,0 %

ILMASTO ESPOO (TAPIOLA)

2019	
lämpimin kuukausi, keskilämpötila (kesäkuu)	17,1 °C
kylmin kuukausi, keskilämpötila (tammikuu)	-5,2 °C

KASVIHUONEKAASUPÄÄSTÖT

	2017	2018
CO ₂ -ekvivalenttitonnia/as	4,1	3,9

MAALÄMPÖKAIVOT

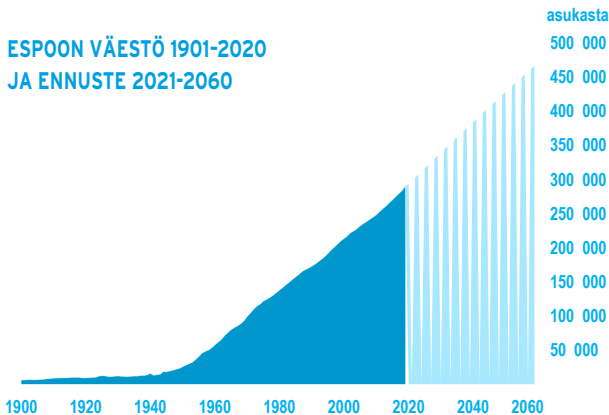
	2018	2019
määrä Espoossa	3 846	4 381

ESPOON LUONNONSUOJELUALUEET

Suojeltuja alueita on Espoossa yhteensä 3 830 ha. Suurimman yksittäisen kokonaisuuden muodostaa Nuuksion kansallispuisto, josta noin 1990 ha sijaitsee Espoossa. Luonnonsuojelualueita on 92, joista 48 kpl on kaupungin omistuksessa. Lisäksi 54 luonnonmuistomerkkiä ja 32 suojeltavaa luontotyyppiä.

Espoo on Suomen toiseksi suurin kaupunki vuodesta 1990 alkaen.

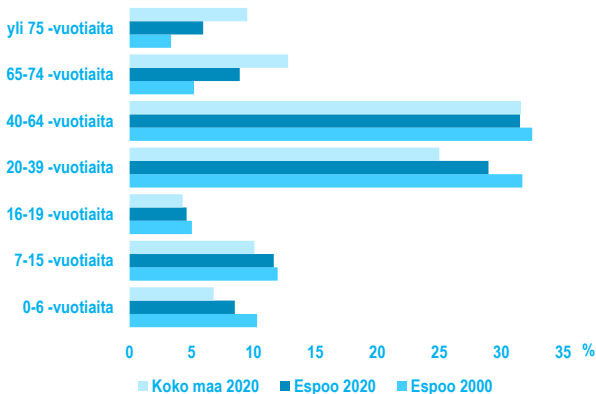
ESPOON VÄESTÖ 1901-2020 JA ENNUSTE 2021-2060

ESPOON VÄKILUKU 1.1.2020 289 731

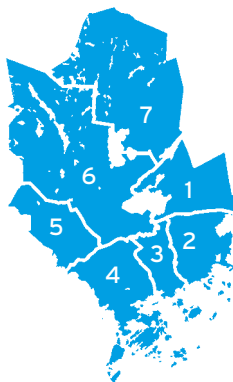
KIELIJAKAUMA (%)	ESPOO 2010	ESPOO 2020	KOKO MAA 2020
Suomenkielisiä	83,0	75,1	87,3
Ruotsinkielisiä	8,3	6,9	5,2
Muunkielisiä	8,7	18,0	7,5

IKÄJAKAUMA (%)

VÄESTÖ SUURALUEITTAIN 1.1.2020

1 Suur-Leppävaara	71 628
2 Suur-Tapiola	49 120
3 Suur-Matinkylä	43 135
4 Suur-Espoonlahti	56 544
5 Suur-Kauklahti	11 145
6 Vanha-Espoo	41 260
7 Pohjois-Espoo	11 648

KANSALAIUUUS (%)	2010	2020
Suomen kansalaisia	93,7	88,4
Ulkomaisten kansalaisia	6,3	11,6

USKONTOKUNTA (%)	2010	2020
Luterilaisia	72,9	57,6
Ortodokseja	1,2	1,1
Muita	1,9	2,4
Uskontokuntiin kuulumattomia	24,0	38,9

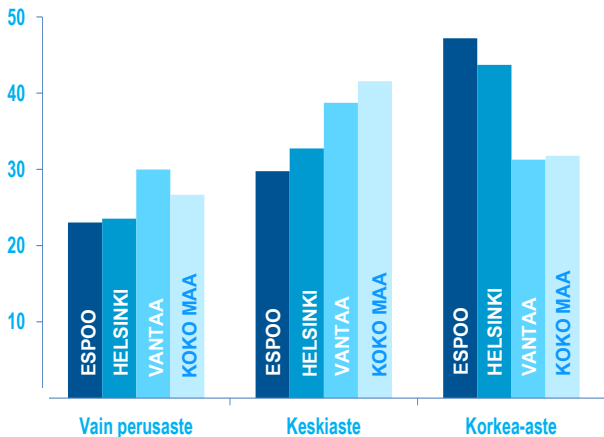
VÄESTÖNMUUTOKSET	2010	2017	2018
Syntyneitä	3 579	3 089	3 083
Kuolleita	1 328	1 440	1 522
Espooseen muuttaneita	16 900	21 488	21 736
Espoosta muuttaneita	15 538	18 502	18 687
Muuttovoitto	1 362	2 986	3 049
Väkiluvun korjaus	27	-174	-22
Väestönlisäys	3 640	4 461	4 588

VÄESTÖN KOULUTUS- JA TULOTASO

Espoon koulutustaso on maan toiseksi korkein.

15 VUOTTA TÄYTTÄNEEN VÄESTÖN KOULUTUSJAKAUMA 31.12.2018, %

VALTIONVERONALAISET TULOT

MEDIAANI 2018

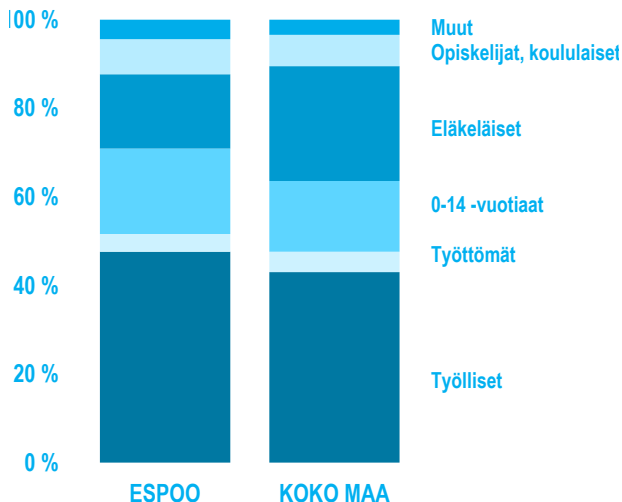
	ESPOO	KOKO MAA
euro/vuosi	31 014	25 158
muutos-% 2010-2018	10,7	18,1

TYÖMARKKINAT

Työvoima on työllisten ja työttömien summa.

VÄESTÖ TOIMINNAN MUKAAN 31.12.2018

TYÖLLISYYS JA TYÖTTÖMYYS

	2018	2019	2020
Työttömiä 31.3. (TEM*)	11 514	10 736	14 486
Työttömyysaste 31.3. (TEM*)	8,1 %	7,5 %	10,1 %
Työllisyysaste (15-64 v.) **	75 %	74 %	
Työpaikkaomavaraisuus **	91 %	87 %	

* Työ- ja elinkeinoministeriö

** Tilastokeskus, Työvoimatutkimus

**TYÖLLINEN TYÖVOIMA JA TYÖPAIKAT
TOIMIALOITTAIN 31.12.2017**

TOIMIALA	TYÖLLINEN TYÖVOIMA	%	TYÖ- PAIKAT	%
Maa- ja metsätalous	270	0,2	182	0,2
Sähkö, lämpö, vesi, ja jätehuolto	1 348	1,0	1 835	1,5
Teollisuus	10 436	8,0	10 806	9,0
Rakentaminen	6 769	5,2	6 366	5,3
Kauppa, majoitus, ravitsemistoiminta	27 133	20,7	27 322	22,6
Informaatio ja viestintä	12 862	9,8	12 913	10,7
Rahoitus, vakuutus	5 509	4,2	2 870	2,4
Kiinteistöala	1 562	1,2	1 112	0,9
Asiantuntijapalvelu	24 267	18,5	21 911	18,2
Julkinen hallinto ja palvelut	32 639	24,9	28 331	23,5
Muut palvelut	6 830	5,2	5 500	4,6
Tuntematon	1 528	1,2	1 528	1,3
Yhteensä	131 153	100	120 676	100

MATKAILU	2010	2019
Yöpymisiä majoitusliikkeissä,	278 107	462 000
joista ulkomaalaisia, %	40,9	42,2

MATKAILUNEUVONTA

Matkailuneuvontaa saa
Espoon asiointipisteistä
puh. (09) 8165 7070

VISIT ESPOO

www.visitespoo.fi

ESPOON KESKUS

Esponentori, Kamreerintie 3

LEPPÄVAARA

Sello, Leppävaarankatu 9

MATINKYLÄ

Iso Omena, Suomenlahdentie 1

ESPOONLAHTI

Pikkulaiva, Ulappakatu 2

KALAJÄRVI

Ruskatalo, Ruskaniitty 4

TAPIOLA

Ainoa, Länsituuli 5

LIIKENNE	2010	2018
Henkilöautoja 31.12.	116 312	135 236
1 000 asukasta kohti	469	477
Tieliikenneonnettomuuksia	822	275

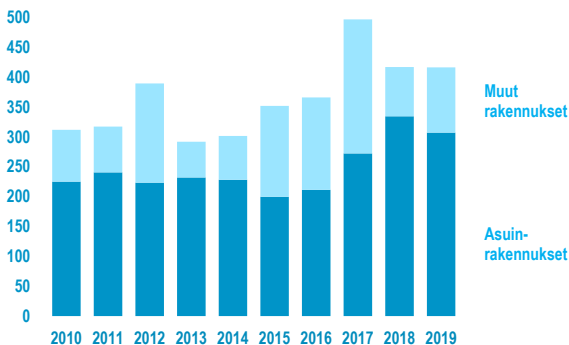
LIIKENNESUORITE

Milj.ajon.km/vuosi	1 584	1 635
--------------------	-------	-------

RAKENNUSKANTA 31.12.

	2010	2018
Rakennuksia yhteensä	34 689	38 795
Asuinrakennuksia	31 379	35 079
pientaloja	28 807	32 037
kerrostaloja	2 572	3 042
Muita rakennuksia	3 310	3 716
Kesämökkejä	1 615	1 658

RAKENNUSTUOTANTO ESPOOSSA 2010-2019, 1 000 KERROS-m²

ASUNTOTUOTANTO

	2010	2019
Valmistuneita asuntoja yhteensä	2 170	4 297
pientaloihin, %	29	17
kerrostaloihin, %	71	83
Pinta-ala / asunto, m ²	76	56

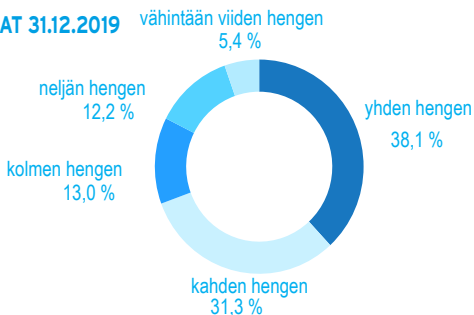
ASUMINEN

ASUNTOKANTA 31.12.	2000	2010	2018
Asuntojen määrä yhteensä	93 149	114 449	135 689
pientaloissa, %	42,8	41,9	39,2
kerrostaloissa, %	55,7	57,1	59,9
Omistusasuntoja, %	53,6	56,4	51,8
Asuntojen keskikoko, m ²	79	81	79
Pinta-ala / asukas, m ²	34	36	36

VANHOJEN OSAKEHUONEISTOJEN VELATON HINTA (EURO/m²)

	2018	2019	MUUTOS-%
Rivitalot	3 438	3 453	0,4
Kerrostalot	3 499	3 522	0,7

ASUNTOKUNNAT 31.12.2019

TERVEYSKESKUSKÄYNNIT

	2015	2019
Käynnit lääkärillä	203 540	200 073
Lastenneuvolat	93 559	87 616
Äitiysneuvolat	43 807	41 736
Koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto	95 489	85 827
Hammashoitolat	219 956	230 555

KUNNALLISIA VANHUSTEN PALVELUJA

	2015	2019
Tehostetun palveluasumisen asiakkaat*	1 268	1 384

VARHAISKASVATUS

	2015	2019
Lapsia varhaiskasvatuksessa yhteensä	16 351	17 032
Kaupungin päiväkodeissa	11 142	12 721
Kaupungin perhepäivähoidossa	934	602
Lapsia yksityisistä päiväkodeista ostetuilla paikoilla	2 084	1 099
Yksityisessä varhaiskasvatuksessa yksityisen hoidon tuella	2 191	2 610
Kunnallisia päiväkoteja	171	165
Asukaspuistoja	15	16

* kaupungin oma toiminta ja ostopalvelut yhteensä

OPETUS & KULTTUURI JA VAPAA-AIKA

ESPOOSSA SIJAITSEVAT OPPILAITOKSET JA OPPILASMÄÄRÄT 2019

	KOULUJA	OPPILAITA
Peruskoulut	87	32 481
Päivälukiot	11	5 786
Aikuislukiot	1	327
Ammatilliset oppilaitokset (2018)	3	14 203
Ammattikorkeakoulut	2	5 887
Yliopistot (2018)	1	13 255

TYÖVÄENOPISTO 2019

kursseilla kävijöitä	49 424
----------------------	--------

KULTTUURI- JA VAPAA-AJAN PALVELUJA 2019

ESPOON KAUPUNGINKIRJASTO

18 kirjastoa, 2 kirjastoautoa. Kävijöitä 4,5 milj. Lainauksia 4,2 milj.

MUSEOT

Näyttelykeskus WeeGeen museot/museotilat: EMMA, KAMU, Lelumuseo Hevosenkenkä, Kellomuseo, Futuro, Studio Suuronen. Muut museot: Gallen-Kallelan Museo, Helinä Rautavaaran museo, Talomuseo Glims, Huvilamuseo Villa Rulludd, Koulumuseo Lagstad, Saaristomuseo Pentala. Museokäyntejä 504 015.

KULTTUURITALOT

Espoon kulttuurikeskus, Sellosali, Karatalo, Kannusali,
Lasten kulttuurikeskus Aurora, Vindängen. Kävijöitä 302 781,
tilaisuuksia 2 420.

ESPOON KAUPUNGINORKESTERI TAPIOLA SINFONIETTA

Esityksiä 193, kuulijoita 42 445.

ESPOOLAISET AMMATTITEATTERIT

Espoon kaupunginteatteri, Teatteri Hevosenkentä, Unga Teatern,
TOTEM-teatteri, Tanssiteatteri Glims & Gloms, Teatteri Taimine.
Esityksiä 1 278, yleisöä 140 149.

NUORISOPALVELUT

Nuorisotiloja 20 (sisältää: kerhotilat, Gräsan taitojen talo ja
Tyttyjen talo), Ohjaamotalo, NuoriEspoo-paku
(liikkuva toimipiste). Kesäsetelit 873 kpl ja yrityssetelit 38 kpl.

LIIKUNTA

Liikuntahalleja	7
Uimahalleja	4
Urheilupuistoja	7
Jäähalleja	7
Uimarantoja	21
Kuntoratoja ja ulkoilureittejä	lähes 200 km
Luontopolkuja	26
Venepaikkoja	4 200

KAUPUNGIN TALOUS

TILINPÄÄTÖS 2019

	MILJ. EUROA	EURO/ ASUKAS
TULOSLASKELMAN TIEDOT		
Toimintatuotot	418	1 443
Valmistus omaan käyttöön	12	43
Toimintakulut	-1 886	-6 510
Toimintakate	-1 446	-5 024
VUOSIKATE		
Poistot ja arvonalentumiset	-179	-618
Tilikauden tulos	-8	-26
TASEEN LOPPUSUMMA		
	4 148	14 317
<hr/>		
Lainamäärä 31.12. (1000 €)	989	3 413
Konsernin lainakanta 31.12. (1000 €)	3 803	13 125
Kunnallisvero	1 272	4 391
Yhteisövero	129	444
Kiinteistövero	120	415
Verotulot yhteensä	1 521	5 250
<hr/>		
Valtionosuudet	61	210
<hr/>		
Kaupungin nettoinvestoinnit	294	
Konsernin nettoinvestoinnit	603	

TULOVEROPROSENTTI

Tuloveroprosentti 17,75 % vuosina 2010-2013

Tuloveroprosentti 18,00 % vuosina 2014-

KAUPUNGIN HENKILÖSTÖ 31.12.

TOIMIALA	2019	%
Konsernihallinto (+sisäinen tarkastus)	616	4,2
Sosiaali- ja terveystoimi	3 844	26,3
Sivistystoimi	8 207	56,1
Tekninen ja ympäristötoimi	1 351	9,2
Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos (+Ulkoinen tarkastus)	608	4,2
Yhteensä	14 626	100
Henkilöstöä / 1000 asukasta	50,5	

KAUPUNGINVALTUUSTON KOKOONPANO 1.5.2020

JÄSENIÄ YHTEENSÄ	75
Kansallinen Kokoomus (Kok.)	28
Vihreä liitto (Vihr.)	17
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue (SDP)	10
Ruotsalainen kansanpuolue (SFP)	6
Perussuomalaisten valtuustoryhmä (PerusS)	3
Suomen Keskusta (Kesk.)	3
Vasemmistoliitto (Vas.)	3
Sininen valtuustoryhmä (ST)	2
Kristillisdemokraatit (KD)	2
Liberaali valtuustoryhmä (Lib)	1

KAUPUNGINHALLITUS (15 JÄSENTÄ)

KAUPUNGINJOHTAJA

Jukka Mäkelä

KAUPUNGIN TOIMIALAJOHTO

Olli Isotalo, teknisen toimen johtaja

Juha Metso, perusturvajohtaja

Harri Rinta-aho, sivistystoimenjohtaja

ESPOON ASIINTIPISTEET PUH. (09) 8165 7070

ESPOON KESKUS

Esponentori, Kamreerintie 3

LEPPÄVAARA

Sello, Leppävaarankatu 9

MATINKYLÄ

Iso omena, Suomenlahdentie 1

ESPOONLAHTI

Pikkulaiva, Ulappakatu 2

KALAJÄRVI

Ruskatalo, Ruskaniitty 4

TAPIOLA

Ainoa, Länsituuli 5

ESPOON KAUPUNGIN TASKUTILASTO

Julkaisija: Espoon kaupunki, Konsernihallinto,
Tutkimus ja tilastot

Käyntiosoite: Virastopiha 2 C

Postiosoite: PL 631, 02070 ESPOON KAUPUNKI

Puhelinvaihte: (09) 81621

Sähköposti: tieto@espoo.fi

www.espoo.fi/tieto

